

Det samlede lærerskematimeforbrug på grundlag af de anførte timetalskvotienter vil ganske nøje svare til *det nuværende forbrug på landsbasis, der forudsætter en gennemsnitlig klassekvotient på ca. 21, og som indbefatter det aktuelle forbrug af timer til valgtag og tilbudsforbrug i 8-10. klasse og realafdelingen.*

Det forudsættes, at de enkelte skolevæsenere indretter deres faktiske lærerskematimeforbrug efter den beregnede tildeling, dog således at der allerede af tekniske grunde bør være mulighed for at fravige det tildelte antal timer inden for en forholdsvis snæver ramme, der fastsættes med samme procent-sats i opad- og nedadgående retning. En udnyttelse, der ligger under de fastsatte rammer vil kunne betvirke, at lovforslagets pædagogiske forudsætninger ikke kan opfyldes, mens en udnyttelse ud over maksimumgrænsen ikke vil være forsvarlig af samfundsøkonomiske grunde.

Ifølge lovforslagets § 8 kan undervisningen i matematik, engelsk og tysk på 8.-10. klassetrin og i fysik/kemi på 9. og 10. klassetrin gives i to sideløbende kurser af forskelligt omfang. Såfremt en skole overgår fra en sådan undervisning i sideløbende kurser til undervisning i sammenholdte klasser, vil der normalt blive indvundet nogle timer, fordi der i de sammenholdte klasser som regel vil være flere elever, end der i gennemsnit er på de sideløbende kurser. Da det som nævnt er hensigten at tilvejebringe større overensstemmelse end hidtil mellem elevtal og lærerskematimetale, må konsekvensen heraf være, at de timer, der eventuelt indvindes ved overgang fra undervisning i sideløbende kurser til undervisning i sammenholdte klasser, føres med og anvendes til f. eks. deletimer.

Der vil endvidere blive afsat de fornødne timer til gennemførelse af specialundervisning, ligesom timetallet til den enkelte klasse vil blive forøget, såfremt elever, der modtager eller skulle have modtaget specialundervisning, i stedet deltager i undervisningen i den almindelige klasse.

Ungdomsskolen må som hidtil kunne supplere folkeskolens undervisning på 8.-10. klassetrin, hvor der er tale om valgbare fag, f. eks. hvor undervisningen ikke har kunnet gennemføres i folkeskolen på grund af for ringe tilslutning blandt eleverne. Såfremt ungdomsskolen i sådanne tilfælde kan samle tilslutning fra flere folkeskoler og således skabe et tilstrækkeligt grundlag for etablering af den pågældende undervisning, må timerne for den del af folkeskolens undervisning, der således overføres til ungdomsskolen, fradrages i folkeskolens timetildeling.

Undervisning i fritiden, jfr. forslaget § 3, stk. 3,

er ikke omfattet af den nævnte ordning, idet etablering af denne undervisning er frivillig for kommunerne. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor under afsnit b, pkt. 4.

Styringen af lærerskematimeforbruget vil kunne indpasses i det eksisterende kontrolsystem for statens tilskud til folkeskolen, der administreres af amtsrådene med bistand af undervisningsministeriets edb-lærerløngruppe. Dette system bygger bl. a. på, at de enkelte skolers skemalægning og dermed deres lærerskematimeforbrug forud for hvert skoleår skal forelægges for amtsrådet til godkendelse. Kommunernes Landsforening har udtalt, at denne forudgående godkendelsesordning må kunne ophæves, såfremt den i § 15, stk. 2, foreslåede styringsordning gennemføres. Ministeriet henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at bortfaldet af den forudgående godkendelse antagelig vil medføre, at udbetalingen af lærerlønnen må ske med forbehold. Da beregningen af lønnen er bygget op over en række lønde og baseret på et godkendt skema, vil bortfaldet af den forudgående kontrol kunne medføre, at selve lønberegningen må ændres. Spørgsmålet om bortfald af den forudgående godkendelsesprocedure forudsættes derfor drøftet med Danmarks Lærerforening bl. a. også under hensyn til, at denne procedure er fremkommet som et resultat af et udvalgsarbejde, hvori foreningen har deltaget.

b. Merudgifterne ved lovforslagets gennemførelse.

Gennemførelse af den udelte folkeskole baseret på et snævert samarbejde mellem forældre, lærere og elever vil stille øgede krav til skolens lærere, både hvad angår indbyrdes samarbejde mellem disse og med hensyn til rådgivningen af elever og forældre, jfr. nedenfor under 1.

Hertil kommer et øget behov for videreuddannelse af lærerne, jfr. nedenfor under 2. Endvidere må påregnes betydeligt forøgede udgifter til centralt støttet forsøgs- og udviklingsarbejde, jfr. nedenfor under 3. Endelig vil bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 3 om undervisning i fritiden indebære en merudgift for staten, jfr. nedenfor under 4.

Hvad angår kommunernes udgifter, bortfalder deres bidrag til staten for elever på 8.-10. klassetrin private skoler, jfr. nedenfor under 5. Desuden indebærer bestemmelsen i lovforslagets § 26 en merudgift for primærkommuner og amtskommuner til befording, jfr. nedenfor under 6.

1. Samarbejde og rådgivning.

Som det fremgår af lovforslagets formålsbestemmelse (§ 2), skal folkeskolens arbejdsopgave løses i samarbejde med forældrene. Et sådant samarbejde